

ZIŅOJUMS**par Euratom Apgādes aģentūras 2013. finanšu gada pārskatiem un Aģentūras atbilde**

(2014/C 442/31)

IEVADS

1. *Euratom* Apgādes aģentūru (turpmāk tekstā – “Aģentūra”), kura atrodas Luksemburgā, izveidoja 1958. gadā⁽¹⁾. Aģentūras iepriekšējos statūtus aizstāja ar Padomes Lēmumu 2008/114/EK, *Euratom*⁽²⁾. Aģentūras galvenais uzdevums ir nodrošināt regulāras kodolmateriālu, īpaši kodoldegvielas, piegādes ES lietotājiem saskaņā ar kopēju piegādes politiku, kas pamatojas uz principu, kurš paredz vienlīdzīgu piekļuvi piegādes avotiem.

2. No 2008. gada līdz 2011. gadam ieskaitot Aģentūrai nebija sava budžeta pamatdarbību finansēšanai. Visas izmaksas par Aģentūras darbību īstenošanu sedza Komisija. Komisija Aģentūrai piešķīra atsevišķu budžetu 2012. un 2013. gadam, taču tas sedza tikai nelielu daļu no tās izdevumiem.

TICAMĪBAS DEKLARĀCIJA

3. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantu Palāta revidēja:

- a) Aģentūras gada pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus⁽³⁾ un budžeta izpildes pārskatus⁽⁴⁾ par 2013. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu; un
- b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

Vadības atbildība

4. Vadība ir atbildīga par Aģentūras gada pārskatu sagatavošanu un patiesu izklāstu, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību⁽⁵⁾.

- a) Vadības atbildība saistībā ar Aģentūras gada pārskatiem ietver tādas iekšējās kontroles sistēmas izveidi, ieviešanu un uzturēšanu, kas ļautu sagatavot un patiesi izklāstīt finanšu pārskatus, kuros krāpšanas vai kļūdas dēļ nav sniegtas būtiski nepareizas ziņas; izraudzīties un izmantot piemērotas grāmatvedības metodes, pamatojoties uz grāmatvedības noteikumiem, ko pieņēmis Komisijas galvenais grāmatvedis⁽⁶⁾; veikt konkrētajiem apstākļiem atbilstošas grāmatvedības aplēses. Direktors apstiprina Aģentūras gada pārskatus pēc tam, kad Aģentūras grāmatvedis tos ir sagatavojis, izmantojot visu pieejamo informāciju, un tiem pievienojis paskaidrojumu, kurā cita starpā ir apliecinājis pamatotu pārliecību par to, ka pārskati visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aģentūras finanšu stāvokli.
- b) Vadības atbildība saistībā ar pakārtoto darījumu likumību un pareizību un atbilstību pareizas finanšu pārvaldības principam nozīmē izveidot, ieviest un uzturēt efektīvu un lietderīgu iekšējās kontroles sistēmu, ietverot pienācīgu pārraudzību un piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai, kā arī, ja vajadzīgs, tiesvedību nepareizi izmaksāto vai izlietoto līdzekļu atgūšanai.

⁽¹⁾ OV 27, 6.12.1958., 534./58. lpp.

⁽²⁾ OV L 41, 15.2.2008., 15. lpp.

⁽³⁾ Finanšu pārskatos ietilpst bilance, pārskats par saimnieciskās darbības rezultātu, naudas plūsmas tabula, tīro aktīvu izmaiņu pārskats un kopsavilkums par svarīgākajām grāmatvedības metodēm un citi paskaidrojumi.

⁽⁴⁾ Tajos ietilpst budžeta izlietojuma pārskats un budžeta izlietojuma pārskata pielikums.

⁽⁵⁾ Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1271/2013 39. un 50. pants (OV L 328, 7.12.2013., 42. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas galvenā grāmatveža pieņemtie grāmatvedības noteikumi balstās uz Starptautiskās Grāmatvežu federācijas pieņemtajiem starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (IPSAS) vai, ja nepieciešams, uz Starptautisko grāmatvedības standartu padomes izdotajiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem (IAS)/starptautiskajiem finanšu pārskatu sagatavošanas standartiem (IFRS).

Revidenta atbildība

5. Palātas pienākums ir, pamatojoties uz savu revīziju, Eiropas Parlamentam un Padomei ⁽⁷⁾ sagatavot deklarāciju par gada pārskatu ticamību un tiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Palāta veic revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (IFAC) starptautiskajiem revīzijas standartiem un ētikas kodeksiem un INTOSAI starptautiskajiem augstāko revīzijas iestāžu standartiem. Šie standarti uzliek Palātai pienākumu plānot un veikt revīziju tā, lai gūtu pamatotu pārliecību, ka Aģentūras gada pārskatos nav sniegtas būtiski nepareizas ziņas un ka tiem pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi.

6. Revīzija ietver procedūras, ar kurām iegūst revīzijas pierādījumus par pārskatos minētajām summām un sniegto informāciju un par tiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Izraudzītās procedūras ir atkarīgas no revidenta profesionālā sprieduma, kurš balstās uz novērtējumu par risku, ka krāpšanas vai kļūdas dēļ pārskatos ir sniegtas būtiski nepareizas ziņas vai ka saistībā ar pakārtotajiem darījumiem ir būtiski pārkāpts Eiropas Savienības juridiskais regulējums. Novērtējot minēto risku, revidents ņem vērā iekšējās kontroles mehānismus, kuri attiecas uz pārskatu sagatavošanu un patiesu izklāstu, kā arī pārraudzības un kontroles sistēmas, kuras ieviestas pakārtoto darījumu likumības un pareizības nodrošināšanai, un pēc tam izstrādā konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras. Revīzijā novērtē arī izmantoto grāmatvedības metožu piemērotību un aplēšu pamatotību, kā arī pārskatu vispārējo izklāstu.

7. Palāta uzskata, ka revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši, lai pamatotu tās ticamības deklarāciju.

Atzinums par pārskatu ticamību

8. Palāta uzskata, ka Aģentūras gada pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo Aģentūras finanšu stāvokli 2013. gada 31. decembrī, kā arī darbības rezultātus un naudas plūsmas minētajā datumā noslēgtajā gadā, kā to nosaka Aģentūras finanšu noteikumi un Komisijas galvenā grāmatveža pieņemtie grāmatvedības noteikumi.

Atzinums par pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību

9. Palāta uzskata, ka 2013. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem pakārtotie darījumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

10. Turpmākie komentāri nav pretrunā Palātas sniegtajiem atzinumiem.

KOMENTĀRI PAR PĀRSKATU TICAMĪBU

11. Aģentūras 2013. gada pārskatu piezīmēs paskaidrots, ka visas algas un dažas papildu izmaksas par administratīvajiem pakalpojumiem ir izmaksātas tieši no Komisijas budžeta. Informācija par algu izmaksām ir atspoguļota, bet nav sniegta izvērstā informācija par administratīvo pakalpojumu izmaksām. Tādējādi nav pilnībā redzams, cik lielā mērā Aģentūra ir atkarīga no Komisijas.

KOMENTĀRI PAR IEKŠĒJĀS KONTROLES MEHĀNISMIEM

12. Aģentūras iekšējās kontroles mehānismu galvenie elementi ir nepietiekami dokumentēti, tostarp riska pārvaldības un kontroles stratēģija, rezultātu uzraudzības procedūras, iekšējās kontroles sistēmas darbības novērtējums un profesionālo standartu kodekss.

IEPRIEKŠĒJOS GADOS FORMULĒTO KOMENTĀRU PĒCPĀRBAUDE

13. Pārskats par koriģējošiem pasākumiem, kas veikti saistībā ar Palātas komentāriem, kuri formulēti iepriekšējos gados, ir izklāstīts *I pielikumā*.

⁽⁷⁾ Regulas (ES) Nr. 1271/2013 107. pants.

Šo ziņojumu 2014. gada 1. jūlija sēdē Luksemburgā pieņēma Revīzijas palātas IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Milan Martin CVIKL*.

Revīzijas palātas vārdā –

priekšsēdētājs

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

I PIELIKUMS

Iepriekšējos gados formulēto komentāru pēcpārbaude

Gads	Palātas komentārs	Koriģējošā pasākuma statuss (Ieviests/ieviešana ir sākta/ieviešana nav sākta/neattiecas)
2011	<p>Neapšaubot 10. punktā pausto atzinumu, Palāta vēlas atkārtoti vērst uzmanību uz šādu jautājumu. Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 54. pantā ir noteikts, ka Aģentūra ir finansiāli patstāvīga. Aģentūras statūtu 7. pantā ir paredzēts, ka "Aģentūras izdevumus veido tās personāla un Komitejas administratīvās izmaksas, kā arī izmaksas, kuras izriet no līgumiem, kas noslēgti ar trešām personām". Faktiski kopš 2008. gada Aģentūrai nav budžeta. Tāpēc Eiropas Komisija ir tieši apstiprinājusi 7. pantā minētos Aģentūras izdevumus. Palāta uzskata, ka šāds stāvoklis ir pretrunā Aģentūras statūtiem un ka Aģentūrai un Komisijai kopā ar visām ieinteresētajām personām ir jāapsver pasākumi, lai to novērstu.</p>	Ieviests
2012	<p>Neapšaubot 9. punktā pausto atzinumu, Palāta vēlas vērst uzmanību uz šādu jautājumu. No 2008. gada līdz 2011. gadam Aģentūrai nebija sava budžeta, un Eiropas Komisija tieši finansēja un apstiprināja visus izdevumus. Palāta uzskatīja, ka šāds stāvoklis ir pretrunā Aģentūras statūtiem.</p> <p>Ņemot vērā Palātas komentārus, 2012. gadam Komisija piešķir Aģentūrai budžetu 98 000 EUR (104 000 EUR, ieskaitot finanšu ienākumus no pašu ieguldījumiem). Lai gan Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 54. pantā un Aģentūras statūtu 6. pantā ir noteikts, ka Aģentūrai jābūt finansiāli patstāvīgai, lielāko daļu tās izdevumu (personāls, telpas un IT sistēmas) joprojām tieši finansē Komisija. Noteikumi par personāla izdevumiem ir izklāstīti Aģentūras statūtu 4. pantā. Tie ir pretrunīgi un neatbilst prasībai par Aģentūras finansiālo patstāvību.</p>	Ieviešana nav sākta

II PIELIKUMS

Euratom Apgādes aģentūra (Luksemburga)**Kompetence un darbības**

<p>Savienības kompetence saskaņā ar Līgumu</p>	<p>Kodolmateriālu kopēja piegādes politika saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā noteiktajiem principiem un mērķiem (<i>apgādes drošība</i>).</p> <p><i>Euratom</i> Apgādes aģentūru izveidoja ar 1957. gadā pieņemtā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 52. pantu. Sīkāks <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras pārvaldības izklāsts ir sniegts tās statūtos, kurus noteica ar Padomes lēmumu un kuru juridiskais pamats ir Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 54. pants.</p>
<p>Aģentūras kompetence</p> <p>(Kā noteikts Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā, galvenokārt tā 6. nodaļā, un Padomes 2008. gada 12. februāra Lēmumā 2008/114/EK, <i>Euratom</i>, ar ko nosaka <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras statūtus.)</p>	<p>Mērķi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Nodrošināt kodolmateriālu piegādes saskaņā ar kopēju piegādes politiku, kas pamatojas uz principu, kurš paredz vienlīdzīgu piekļuvi piegādes avotiem. — Nodrošināt to, ka rūdu un kodoldegvielu piegādes visiem lietotājiem Kopienā ir regulāras un taisnīgas. — Noteikt un uzraudzīt tirgus tendences, kas varētu ietekmēt Eiropas Savienības veiktas kodolmateriālu un pakalpojumu apgādes drošību. — Sniegt ieguldījumu Kopienas politikā, nodrošinot Kopienai zināšanas, informāciju un konsultācijas par jebkādiem jautājumiem, kas saistīti ar kodolmateriālu un pakalpojumu tirgus darbību. <p>Uzdevumi</p> <p>Saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu <i>Euratom</i> Apgādes aģentūrai ir piešķirtas izvēles tiesības attiecībā uz dalībvalstu teritorijās ražotiem kodolmateriāliem un ekskluzīvas tiesības slēgt līgumus par kodolmateriāliem, kam izcelsme ir Kopienā vai ārpus Kopienas.</p> <p>Tādējādi <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras uzdevumos ietilpst:</p> <ul style="list-style-type: none"> — novērtēt saistības, par kurām iesaistītās puses ir panākušas vienošanos, un attiecīgi noslēgt līgumu, liegt tā noslēgšanu vai piekrist tā noslēgšanai, tikai ņemot vērā konkrētus nosacījumus, vai veikt šīs pašas darbības attiecībā uz līgumu grozījumiem saistībā ar materiālu piegādi Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 52. panta nozīmē, — saņemt paziņojumus par visiem līgumiem, kas saistīti ar rūdu, izejmateriālu vai īpašo skaldāmo materiālu apstrādi, pārveidi vai formēšanu saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 75. pantu, un tos apstrādāt, — saņemt paziņojumus par visiem pārskaitījumiem, importa un eksporta darījumiem ar nelieliem rūdu, izejmateriālu vai īpašo skaldāmo materiālu daudzumiem saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 74. pantu, un tos apstrādāt, — sākotnēji izskatīt dokumentāciju un veikt nepieciešamos sagatavošanās pasākumus saistībā ar Komisijas lēmumu gadījumos, kad saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu ir nepieciešams Kolēģijas apstiprinājums, — pienācīgi pārvaldīt līgumus, kurus Aģentūra ir noslēgusi vai par kuriem saņēmusi paziņojumus, — vākt un apstrādāt informāciju, lai pastāvīgi uzraudzītu kodolmateriālu un pakalpojumu tirgus darbību Eiropas Savienībā. 2013. gadā Aģentūras kontrolējošā loma ir paplašināta un ietver medicīniskam lietojumam paredzētu radioizotopu piegāžu aspektus Eiropas Savienībā, — regulāri publicēt iekšējai lietošanai un/vai plašākai sabiedrībai paredzētus ziņojumus par kodolmateriālu un pakalpojumu tirgus darbību un tā jaunākajām tendencēm,

	<p>— pēc pieprasījuma sniegt Kopienai zināšanas un konsultācijas par jebkādiem jautājumiem, kas saistīti ar kodolmateriālu un pakalpojumu tirgus darbību,</p> <p>— sadarboties ar <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras Padomdevēju komiteju un konsultēties ar to un piedalīties minētās Komitejas sanāksmēs, tostarp nodrošināt tās ar sekretariātu.</p>
Pārvaldība	<p>— Aģentūra ir tiesību subjekts, un tā ir finansiāli patstāvīga.</p> <p>— Aģentūras darbību pārrauga Komisija, un Aģentūra darbojas kā bezpeļņas organizācija.</p> <p>— <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras ģenerāldirektors un darbinieki ir vai viņiem ir jāklūst par Eiropas Kopienas ierēdņiem. Viņiem ir jābūt drošības pielaipei, un viņiem algu maksā Komisija.</p> <p>— Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā un <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras statūtos ir noteikts tās kapitāls un tā apmaksas nosacījumi.</p> <p>Ģenerāldirektors</p> <p>Ieceļ Komisija uz nenoteiktu laiku. Ģenerāldirektora pienākumi un pilnvaras ir sīkāk izklāstītas <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras statūtos.</p> <p>Komisijas veiktā <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras pārraudzība</p> <p>Komisija var Aģentūrai sniegt norādes, un tai ir veto tiesības attiecībā uz Aģentūras lēmumiem. Turklāt atsevišķu <i>Euratom</i> Apgādes aģentūras lēmumu pieņemšanai ir vajadzīga Komisijas iepriekšēja piekrišana.</p> <p>Padomdevēja komiteja</p> <p>Komitejā darbojas locekļi no katras dalībvalsts, kurus iecel <i>intuitu personae</i> (jeb ņemot vērā viņu attiecīgās pieredzes un kompetences pakāpi) uz trim gadiem; pilnvaru termiņu var atjaunot. Komiteja palīdz Aģentūrai veikt tās uzdevumus. Tā darbojas kā saikne starp <i>Euratom</i> Apgādes aģentūru un kodolnozares ražotājiem un lietotājiem. Ar Komiteju var apspriesties par visiem jautājumiem, ko Aģentūra ir pilnvarota risināt. Tā sniedz atzinumus par visiem jautājumiem, kas minēti statūtu 13. pantā. Parasti tā rīko sanāksmes divreiz gadā.</p> <p>Ārējā revīzija</p> <p>Eiropas Revīzijas palāta</p> <p>Budžeta izpildes apstiprinātājiestāde</p> <p>Eiropas Parlaments</p>
Aģentūrai pieejamie resursi 2013. gadā (2012. g.)	<p>Budžets</p> <p>104 000 (104 000) EUR, Komisijas subsīdija: 98 000 (98 000) EUR</p> <p>Darbinieku skaits 2013. gada 31. decembrī</p> <p>Kopējais darbinieku skaits: 18 (17) (tostarp ģenerāldirektors).</p>
Produkti un pakalpojumi 2013. gadā (2012. g.)	<p>Tika nodrošināta apgādes drošība</p> <p>Apstrādātie darījumi</p> <p>2013. gadā Aģentūra apstrādāja apmēram 279 (270) darījumus, tostarp līgumus, grozījumus un paziņojumus par aktuālajām darbībām.</p> <p>Ziņojumi</p> <p>2013. gadā aģentūra sagatavoja:</p> <p>— Aģentūras gada pārskatu par 2012. gadu,</p>

- 4 (3) urāna tirgus ceturkšņa pārskatus,
- 6 (6) reizi divos mēnešos publicētus ziņu apkopojumus “Nuclear News Digest”,
- 40 (45) iknedēļas informatīvus biļetenus “Nuclear News”, kas adresēti lasītājiem Eiropas Komisijā.

Dalība Euratom Apgādes aģentūras Padomdevējas komitejas pasākumos

- Aģentūras Padomdevēja komiteja ar Aģentūras atbalstu un līdzdalību rīkoja divas sanāksmes (aprīlī un novembrī).
- Aģentūra sekmēja Padomdevējas komitejas divu darba grupu pasākumus.

Attiecības ar citām ES iestādēm un starptautiskā sadarbība

Attiecības ar Eiropas Komisiju, kā aprakstīts iepriekš

Aģentūrai katru gadu jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ziņojums par iepriekšējā gada darbībām, kā arī nākamā gada darba programma.

Euratom Apgādes aģentūra sadarbojas arī ar starptautiskām organizācijām, proti, ar Starptautisko Atomenerģijas aģentūru (IAEA) un ESAO Kodolenerģētikas aģentūru (NEA). Šajā kontekstā Euratom Apgādes aģentūra piedalījās Apvienotajā NEA/IAEA Urāna grupā un NEA augsta līmeņa grupā par medicīniskam lietojumam paredzētu radioizotopu piegāžu drošību (HLG-MR).

Medicīniskam lietojumam paredzētu radioizotopu piegāžu drošība

2013. gada septembrī Euratom Apgādes aģentūrai tika uzticēta Eiropas Medicīnisku radioizotopu piegāžu novērošanas centra vadība, lai palīdzētu īstenot Eiropadomes politiku attiecībā uz medicīniskam lietojumam paredzētu radioizotopu piegāžu nepārtrauktību.

Avots: Aģentūras sniegtā informācija.

AĢENTŪRAS ATBILDES

12. Piezīmēs par aģentūras 2013. gada galīgajiem pārskatiem ir ietverts novērtējums par algu izmaksām. Precīzi dati par aģentūras administratīvajām izmaksām, ko sedz Komisija, pieder Komisijai. Mūsaprāt, fakts, ka Komisija maksā algu aģentūras personālam (un sedz dažas citas administratīvās izmaksas), pats par sevi neapdraud *Euratom* Apgādes aģentūras neatkarību, toties ļauj īstenot apjomradītus ietaupījumus.

13. Aģentūras izpratnē faktiski pastāv pienācīgi riska pārvaldības pasākumi un kontroles stratēģija. Tomēr, sākot ar šo gadu, aģentūra sniegs papildu strukturētu dokumentāciju par riska novērtējumu un riska mazināšanas darbībām.
